

Ptáci a lidé

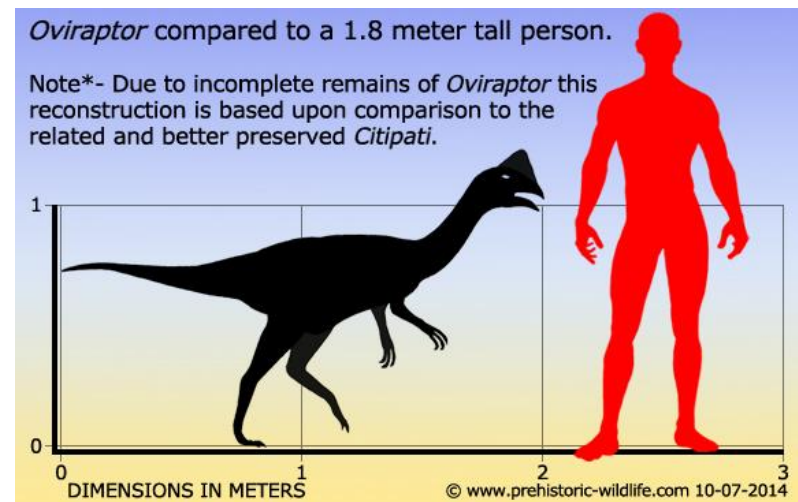
Ornitologie pro každého

Ing. Jiří Franc

- Ptáci ...
- Význam ptáků pro člověka.
- Početnost ptáků.
- Ptačí migrace.
- Praktická ochrana ptáků.
- Ornitologické zajímavosti Trutnovska.

Ptáci (Aves) ...

- **Potomci** malých dvounohých, masožravých **dinosaurů**.
- **Poslední vzniklá skupina obratlovců**
- **Evolučně podstatně úspěšnější než savci (5500 druhů)**
- Známo **10 000 druhů** (+ 2000 vyhynulých).
- **Schopnost letu** vyvinuta u **99,4 % druhů**.
- **Žijí ve všech typech prostředí a na všech kontinentech**.

- Na našem území bylo za posledních 200 let:
 - **zastiženo téměř 400 druhů ptáků,**
 - z toho je **asi 200 druhů hnízdících.**

- **Nejmenší kolibřík kubánský** (6 cm / 2 g)
- **Největší pštros dvouprstý** (2,75 m / 150 kg)

Význam ptáků pro člověka

- **Bezprostřední užitek** – domácí, lovné druhy, sokolnictví
- **Regulace** polních a lesních škůdců.
- **Indikace změn v životním prostředí.**
- **Uctívání** z náboženských důvodů.
- **Inspirace** umělců (havran, labuť, slavík, ...).
- **Patří k nejoblíbenějším** živočichům (let, barvy, zpěv, ...)
- Pro mnoho lidí jsou **kontaktem s živou přírodou**
- **Objekt zájmu chovatelů** (papoušci, ...)
- **Ideální živočichové pro propagaci ochrany ŽP.**
- Některé druhy **příležitostně škodí** (špaček, někteří australští papoušci, ...).

Původní americké národy – Mayové a později i Aztékové - **uctívaly kvesala chocholatého** a považovaly ho za **boha vzduchu, laskavosti a světla**. Jeho ozdobná ocasní pera používali k výrobě obřadních **čelenek, které směli nosit jen vládcové a nejvyšší šlechta**. Peří kvesala sloužilo dokonce jako **platidlo**. Zabití kvesala se trestalo smrtí. Lovci proto ptáky chytali živé, vytrhli jim ozdobné krovky a zase je pustili na svobodu.

- Ptáci mohou být **důležitým ekonomickým zdrojem** nejen jako zdroje masa, vajec, peří,
- Celosvětový zájem o pozorování ptáků, tzv. **birdwatching**.
- Např. **Filipův ostrov** = tučňák nejmenší - třetí nejčastější turistický cíl v Austrálii (vázáno přes 1000 pracovních míst / 500 000 turistů ročně / 63 000 000 AUD).
- **Specializované cestovní kanceláře** – např. Wild Wings (GB) nebo v ČR Primaroute (Uherské Hradiště).
- **Obchod s poměrně nákladným vybavením** – binokuláry, stativové dalekohledy, fotoaparáty, teleobjektivy, ...

- Birdwatching v **Ejlatu** (Izrael) – každoroční **Ptačí festival** – cca 1500 návštěvníků, ochotných platit v přepočtu kolem 100 000 Kč za týdenní pobyt s místním průvodcem.

Údolí Chula - Izrael

Např. tato sestava představuje výdaj cca 430 000 Kč.

Sledování ptáků a nahrávání hlasů pomocí mikrofону s parabolickým zrcadlem pro odraz zvuku.

PTÁCI

EVROPY, SEVERNÍ AFRIKY
A BLÍZKÉHO VÝCHODU

Druhé vydání

text a mapy LARS SVENSSON

ilustrace a doprovodný text KILLIAN MULLARNEY
a DAN ZETTERSTRÖM

Ševčík

Pro začátek stačí cca 10 – 15 000 Kč ...

.....

„Kde je dobře ptákům, je dobře i lidem!“

Děkuji za pozornost.

Informační zdroje:

- <http://www.birdlife.org/>
- <http://www.prehistoric-wildlife.com/species/o/oviraptor.html>
- <http://www.zoologie.frasma.cz/mmp%200308%20ptaci/Obecna%20charakteristika%20ptaku.html>
- <http://www.wildnaturephotos.com/Blog/2013/01/sexing-bee-hummingbirds-its-not-all-in-the-tail/>
- <http://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/13656/zeleny-buh-vetru-kvesal-chocholaty.html>
- <http://www.lovecpokladu.cz/home/hlinikovy-poklad-6079>
- <http://www.owlpages.com/pictures/species-Athene-noctua-1.jpg>
- http://data6.superhry.cz/TSO_40e1f8z/1024/017/17616-1024.jpg
- http://akabirdnerd.com/birds/wp-content/uploads/2011/03/D80March11_029b.jpg
- <http://www.naturephoto.cz/fotobanka/ptaci-birds/1922-volavka-popelava-ardea-cinerea.html>
- http://www.nature-photogallery.eu/cz/_userdata/photos/580.jpg
- <http://www.naturephoto.cz/img/fotobanka/05-2010-5819.jpg>
- http://www.vogelwarte.ch/assets/images/vogelddb/artbilder/700px/5140_0.jpg
- <http://www.birdlife.cz/index.php?ID=1102>
- <http://www.ireceptar.cz/res/data/088/010798.jpg>
- http://im.novinky.cz/mynews/322/73228-top_foto1-ad6ef.jpg
- http://www.zoopark.cz/2008/foto/husa_1.jpg
- http://ibc.lynxeds.com/files/imagecache/photo_940/pictures/quebranta_tn.jpg
- <http://www.ararauna.cz/wp-content/uploads/2013/05/alex-mal%C3%BD.jpg>
- <http://www.naturephoto.cz/img/fotobanka/geronticus-eremita-008-7334.jpg>
- <http://new.valasskakrajina.cz/wp-content/uploads/2012/06/DatI%C3%ADk-t%C5%99%C3%ADprst%C3%BD-I.-Dud%C3%A1%C4%8Dek.png>
- http://www.vogelwarte.ch/assets/images/vogelddb/artbilder/700px/1970_0.jpg
- Cesty stěhovavých ptáků, Slovart, Praha, 2008
- Atlas migrace ptáků ČR a SR, Aventinum, Praha, 2008
- Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR, Aventinum, Praha, 2006